

Navržené druhy pro doplnění metodiky GLOBE

Líska obecná
Bříza bělokorá
Habr obecný
Lípa srdčitá

Navrhujeme sledování celého stromu (keře), nikoliv jen jedné větvičky.

Navržené fenofáze na doplnění fenologického pozorování GLOBE:

1. Počátek kvetení 10 % (tyto výsledky se dají využít pro aktuální informace pro alergiky).

Květy jsou rozevřené (jehnědy či šištice rozvolněné), prašníky jsou viditelné, alespoň některé z nich se právě otevírají a uvolňují pyl. U habru, lísky a břízy se sledují pouze samčí květenství. Zaznamenává se úroveň nástupu fenofáze podle poměrného množství rozvinutých květů na rostlině: 10 % .

2. Konec kvetení (tyto výsledky se dají využít pro aktuální informace pro alergiky).

Prašníky v květech (šišticích, jehnědách) jsou již prázdné, tmavnou a zasychají, podobně jako nitky tyčinek. Rovněž korunní plátky nebo okvěti začínají zasychat a opadávají. Samčí jehnědy a šištice zasychají, rozpadávají se, padají k zemi. Zaznamenává se úroveň 100 %.

3. První listy 10 % (tyto výsledky se dají využít pro vyhodnocení nástupu vegetace v daném roce a v biometeorologických modelech, např. předpověď požárů, vlhkost v lese))

Při pohledu na líc listu je právě vidět celé listové žebro. Čepel listu je již částečně rozvinuta (u složených listů jsou vidět všechny jednotlivé listky), avšak způsob složení listu v pupenu (řasnaté složení, svinutí) je stále náznakově patrný. List ještě nedosáhl své konečné, velikosti. Sledují se jen listy vyvíjející se z terminálních pupenů. Zaznamenává se úroveň nástupu fenofáze - 10 % listů na rostlině odpovídá popisu fenofáze.

4. Plné olistění (tyto výsledky se dají využít např. pro vyhodnocení nástupu období maximální fotosyntetické výkonnosti rostlin, pro vyhodnocení družicových snímků, pro biometeorologické modely)

Čepel listu je již rozvinutá; u složených listů jsou již rozvinuty všechny listky. Způsob, jakým list dosedá na větévku, je zřetelný (je vidět celý řapík, popř. báze přisedlého listu). List má charakteristický, dospělosti odpovídající tvar a velikost.

Zaznamenává se pouze úroveň 100 %, kdy již víceméně všechny listy odpovídají popisu fenofáze.

5. Žloutnutí listů 100 %, (v tomto okamžiku končí biologická aktivita rostlin a výsledky se dají využít např. pro vyhodnocení konce vegetace v daném roce)

Praktické využití fenologie

- odhad očekávané doby sklizně a výnosu polních plodin
- posouzení rizika ohrožení vegetace mrazem v kritických vývojových fázích rostliny
- zvýšení účinnosti ochrany rostlin (aplikace přípravků dle konkrétní vývojového stadia)
- vstupy do hodnotících i předpovědních biometeorologických modelů
- agronomická a lesnická rajonizace
- alergologie
- včelaři, botanici, entomologové – viz metodika GLOBE
- vyhodnocení rychlosti vývoje vegetace v daném roce
- nepřímé hodnocení průběhu počasí a jeho extrémů v daném roce
- výzkum dlouhodobých změn klimatu („klimatická změna“)
- vyhodnocování družicových snímků („kalibrace“ dálkového průzkumu Země prostřednictvím fenologie)